

Cijfers uit de registratie van beroepen in de gezondheidszorg

CIJFERS UIT DE REGISTRATIE VAN HUISARTSEN

Peiling 1996

J. Harmsen
L. Hingstman

November 1996

 NIVEL
nederlands instituut
voor onderzoek van de
gezondheidszorg
drieharingstraat 6
postbus 1568 3500 bn utrecht
tel. 030 2319946 fax 030 2319290

NIVEL (Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg)
Postbus 1568, 3500 BN UTRECHT
Telefoon: 030 - 2319946

Het NIVEL (Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg) verzamelt en verspreidt kennis en informatie over structuur en functioneren van de gezondheidszorg.

Tot de activiteiten van het NIVEL behoren het verrichten van wetenschappelijk onderzoek, registratie- en documentatie-activiteiten en het beheren van een (algemeen toegankelijke) bibliotheek.

	pag.
INHOUD	
1. INLEIDING	5
2. GEVESTIGDE HUISARTSEN	8
- Aantal en groei	8
- Vestiging en vertrek	10
- Samenstelling	11
- Spreiding en dichtheid	13
3. NOG NIET GEVESTIGDE HUISARTSEN	17
- Huisartsen in opleiding	17
- Assistent-huisartsen	18
- Praktijkzoekende huisartsen	19
- Wensen praktijkzoekende huisartsen	21
- Huisartsen die van vestiging hebben afgezien	23
4. SAMENVATTING	25
5. BEGRIPPEN	26

1. INLEIDING

Het NIVEL (Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg) registreert sinds jaren gegevens over beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg. Voor de huisartsen houdt het NIVEL een tweetal registraties bij. Dit betreft een registratie van gevestigde huisartsen en een registratie van nog niet gevestigde huisartsen. De opzet van beide registraties zullen wij hiernavolgend in het kort worden toegelicht.

Registratie Gevestigde Huisartsen

Sinds 1974 wordt op het NIVEL een registratie bijgehouden van gevestigde huisartsen. Dit zijn huisartsen die de algemene praktijk uitoefenen voor ziekenfondspatiënten en particuliere patiënten en die ziekenfondspatiënten op eigen naam of op naam van de maatschap hebben. De gegevens voor deze registratie worden verkregen via diverse bronnen (Huisarts en Verpleeghuisarts Registratie Commissie, NHG e.d.) en via eigen gegevensverzameling. De belangrijkste gegevens die in deze registratie worden bijgehouden zijn een aantal persoonsgegevens (naam, woonadres, leeftijd, geslacht e.d.) en een aantal gegevens over de praktijk (praktijkadres, vestigingswijze, praktijkvorm e.d.).

Registratie nog niet gevestigde huisartsen

Sinds januari 1979 verzamelt het NIVEL (Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg) gegevens over mensen die de huisartsenopleiding hebben voltooid.

Voor deze gegevensverzameling wordt van twee gegevensbronnen gebruikgemaakt. Enerzijds worden gegevens van de Huisarts en Verpleeghuisarts Registratie Commissie (HVRC) geraadpleegd en anderzijds putten wij informatie uit een enquête die jaarlijks op peildatum 1 januari wordt gehouden.

Door de Huisarts en Verpleeghuisarts Registratie Commissie wordt de volgende informatie omtrent de pas afgestudeerde huisartsen verstrekt:

- naam, geslacht, geboorteplaats en -datum;
- het huidige woonadres;
- de universiteit waar het artsexamen is afgelegd en de datum waarop dit is gebeurd;
- de universiteit waar men de huisartsenopleiding gevolgd heeft en de begin- en einddatum van deze opleiding;
- de datum van registratie als huisarts.

De tweede informatiebron is de jaarlijkse vragenlijst die wordt toegestuurd aan alle afgestudeerden van de huisartsenopleiding, dat wil zeggen aan diegenen die nog niet gevestigd zijn en hun vestigingsplannen nog niet hebben opgegeven. Het doel hiervan is inzicht te krijgen in de bezigheden en voornemens

van deze groep. De vragenlijst bevat vier onderdelen: één gedeelte voor afgestudeerden die zich hebben gevestigd, één gedeelte voor degenen die als assistent(e) in een huisartspraktijk werkzaam zijn, één gedeelte voor mensen die op zoek zijn naar een zelfstandige vestiging (of tijdelijk niet-zoekend, maar nog wel 'in de markt' zijn), en tenslotte één gedeelte voor hen die definitief hebben afgezien van het plan om zich als huisarts te vestigen, of nooit dergelijke plannen hebben gehad.

Op basis van bovengenoemde gegevens kunnen onder andere de volgende vragen beantwoord worden:

- hoeveel huisartsen hebben de huisartsenopleiding gevolgd?
- hoeveel van hen hebben zich als huisarts gevestigd of zijn als assistent-huisarts werkzaam?
- hoeveel tijd verloopt er tussen beëindiging van de huisartsenopleiding en vestiging als huisarts?
- hoeveel huisartsen zijn op zoek naar een praktijk?
- hoeveel huisartsen hebben hun vestigingsplannen opgegeven?
- welke voorkeuren hebben huisartsen ten aanzien van een toekomstige praktijk?

Gezien de opzet van de registratiesystemen kunnen in het licht van achteraf nog uitgevoerde correcties en toevoegingen, reeds gepubliceerde cijfers bijge-

steld worden. De gegevensbestanden worden dus niet bevroren, hetgeen betekent dat er in de cijfers kleine verschillen kunnen optreden met eerder gepubliceerde statistische overzichten.

Tot op heden zijn er 17 peilingen geweest. Voor de peiling van 1 januari 1996 zijn 1.266 vragenlijsten verstuurd. Na één rappel werden de pas afgestudeerde huisartsen die niet reageerden telefonisch benaderd. Het resultaat van deze werkwijze is een respons van bijna 94%. In totaal hebben 12 nog niet gevestigde huisartsen hun medewerking aan de enquête geweigerd en waren 79 mensen onbereikbaar. Daarnaast bevonden zich 37 huisartsen op de peildatum in het buitenland.

2. GEVESTIGDE HUISARTSEN

Aantal en groei

Op 1 januari 1996 zijn er in Nederland 6.814 zelfstandig gevestigde huisartsen werkzaam (tabel 1). Ten opzichte van 1 januari 1995 is dat een absolute toename van 61 (0,9%). Deze toename is lager dan in 1994 (toename 1,6%) en weer gelijk aan de groei in 1993.

Tabel 1: Aantal zelfstandig gevestigde huisartsen naar geslacht vanaf 1980

	zelfstandig gevestigde huisartsen		
	mannen	vrouwen	totaal
1980	5.041	216	5.257
1985	5.433	476	5.909
1990	5.615	776	6.391
1991	5.616	849	6.465
1992	5.634	901	6.535
1993	5.618	971	6.589
1994	5.631	1.018	6.649
1995	5.657	1.096	6.753
1996	5.662	1.152	6.814

Als de toename van het aantal zelfstandig gevestigde huisartsen in de afgelopen 17 jaar in ogenschouw wordt genomen, dan kan geconstateerd worden dat, tot het van kracht worden van het Wettelijk Vestigingsbeleid in 1986, er sprake was van een sterke groei van het aantal huisartsen (bijna 3% per jaar). De afgelopen tien jaar is sprake van een daling van de groei tot gemiddeld 1% per jaar.

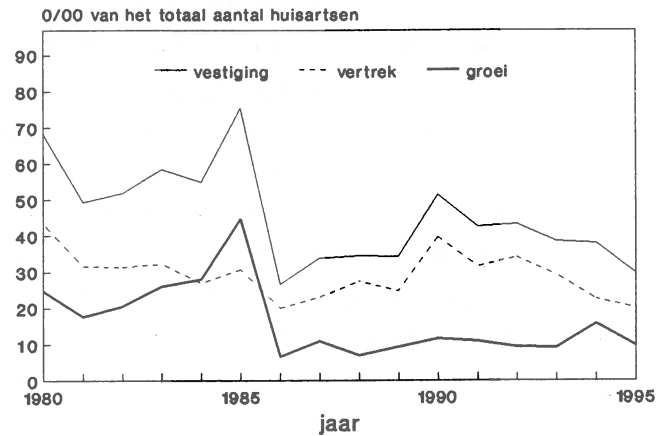
Bijna 17% van alle zelfstandig gevestigde huisartsen is vrouw. Vergeleken met 1985 (8%) is dit percentage vrouwelijke huisartsen inmiddels meer dan verdubbeld. Als gekeken wordt naar de afgelopen vijf jaar, dan is het absoluut aantal mannelijke huisartsen nauwelijks toegenomen, terwijl het aantal vrouwelijke huisartsen sterk is gestegen van 849 (13,1%) in 1991 tot 1.152 (16,9%) in 1996.

Vestiging en vertrek

De groei van het aantal huisartsen is het resultaat van vestiging en vertrek. Uit figuur 1 kan afgeleid worden dat vergeleken met 1994 het vestigingscijfer in 1995 gedaald is. In 1995 hebben zich in totaal 198 huisartsen gevestigd, waaronder 78 (39%) vrouwen. Het vertrekcijfer is, vergeleken met de vorige peiling, in 1995 gedaald. In totaal hebben 137 huisartsen hun praktijk neergelegd.

Per saldo komt het resultaat van vestiging en vertrek in 1995 uit op +61 huisartsen.

Figuur 1: Vestiging, vertrek en groei van het aantal zelfstandig gevestigde huisartsen vanaf 1980

Het grootste deel van de 198 huisartsen dat in 1995 met een praktijk is begonnen, vestigt zich in een duopraktijk (44%). Circa 27% vestigt zich in een solopraktijk, 19% in een groepspraktijk en 10% in een gezondheidscentrum.

Van de 137 huisartsen die in 1995 met hun praktijk zijn gestopt heeft ruim 24% als reden opgegeven dat men een andere functie (geen huisarts) heeft aanvaard. Dit percentage is wat hoger dan het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar, maar nog altijd aanmerkelijk lager dan in de periode vóór 1987. Met enige voorzichtigheid zouden wij hieruit kunnen afleiden dat het voor het merendeel van de huisartsen nog steeds moeilijk is om in een andere functie aan de slag te gaan. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het feit dat de arbeidsmarkt voor de aan huisarts verwante beroepen niet meer alleen door huisartsen worden ingevuld.

Samenstelling

Leeftijd

De leeftijdsopbouw van de groep huisartsen is in de afgelopen jaren aanzienlijk veranderd. Was in 1985 nog ruim 51% van de huisartsen jonger dan 40 jaar, in 1996 bedraagt dit aandeel nog slechts 23%. De vrouwelijke huisartsen kennen als groep een aanmerkelijk jongere leeftijdsopbouw dan mannen. Ruim 42% van de vrouwen is jonger dan 40 jaar, tegenover slechts 19% van de mannen (zie tabel 2).

Tabel 2: Leeftijdsverdeling van zelfstandig gevestigde huisartsen naar geslacht, per 1 januari 1996

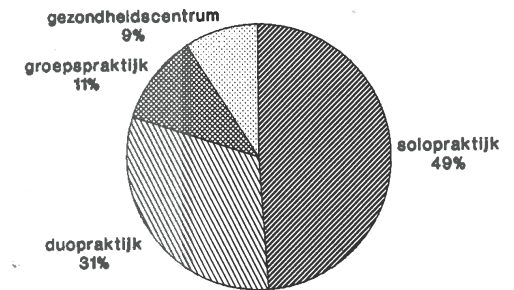
Leeftijd	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 30	1	-	4	0,3	5	0,1
30-34	168	3,0	146	12,7	314	4,6
35-39	876	15,5	340	29,5	1.216	17,8
40-44	1.465	25,9	382	33,2	1.847	27,1
45-49	1.608	28,4	199	17,3	1.807	26,5
50-54	863	15,2	55	4,8	918	13,5
55-59	427	7,5	17	1,5	444	6,5
60-64	229	4,0	9	0,7	238	3,5
> 64	25	0,5	-	-	25	0,4
Totaal	5.662	100,0	1.152	100,0	6.814	100,0

Praktijkvorm

Iets minder dan de helft (49%) van de Nederlandse huisartsen werkt in een solopraktijk. Circa 31% werkt in een duopraktijk, ruim 11% werkt in een groepspraktijk en bijna 9% in een gezondheidscentrum (zie figuur 2). Deze verdeling is in de afgelopen jaren redelijk constant gebleven.

In totaal werken 584 huisartsen (en 45 assistent-huisartsen) in een gezondheidscentrum. Verreweg het grootste deel (89%) van hen werkt in het gezondheidscentrum samen met twee of meer collega's.

Figuur 2: Procentuele verdeling van de praktijkvorm waarin zelfstandig gevestigde huisartsen werkzaam zijn, per 1 januari 1996

Spreiding en dichtheid

Van alle in Nederland gevestigde huisartsen is 41% gevestigd in gemeenten met een sterk of zeer sterk stedelijk karakter. Opvallend is dat van de vrouwelijke huisartsen een groter deel (50%) gevestigd is in stedelijke gebieden in vergelijking tot de mannelijke huisartsen (39%). Voor minder stedelijke gebieden geldt het omgekeerde.

Er zijn grote regionale verschillen in praktijkvorm waarin huisartsen werkzaam zijn. In Groningen en Friesland is het percentage solowerkende huisartsen 60% of meer, terwijl dit aandeel in Limburg en

Utrecht net onder de 40% ligt. In Flevoland komt het percentage solowerkende huisartsen zelfs niet boven de 20% uit.

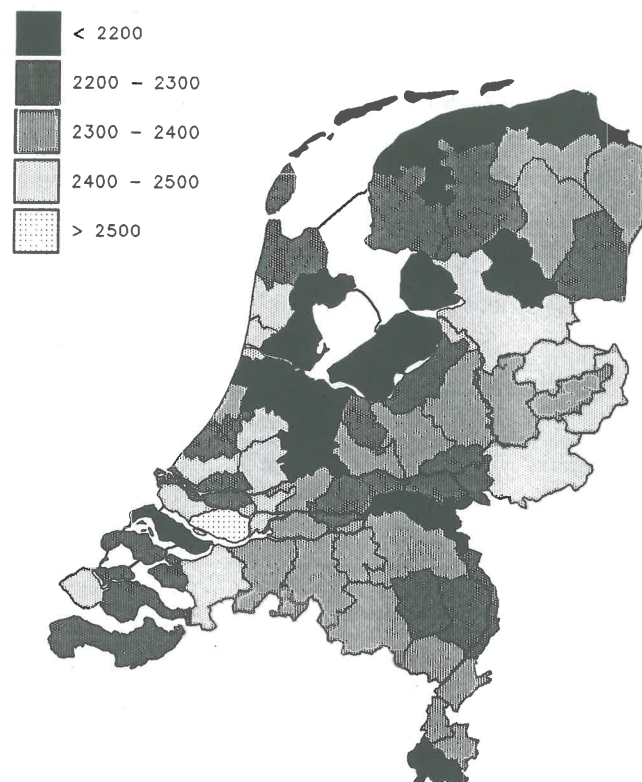
De huisartsendichtheid (gemiddeld aantal inwoners per zelfstandig gevestigde huisarts) is per 1 januari 1996 ten opzichte van 1995 gedaald met 10 inwoners tot 2.274. De regionale verschillen in huisartsendichtheid zijn overigens niet meer zo groot als tien jaar geleden. De laagste huisartsendichtheid wordt gemeten in Overijssel (2.417) en de hoogste huisartsendichtheid in Flevoland (1.921), Noord-Holland (2.183) en Utrecht (2.189) (zie tabel 3).

Tabel 3: Aantal huisartsen en huisartsendichtheid per provincie per 1 januari 1996

Provincie	aantal inwoners	aantal zelfstandig gevestigde huisartsen	inwoners per zelfstandig gevestigde huisarts
Groningen	558.113	243	2.297
Friesland	612.028	277	2.209
Drenthe	457.316	206	2.220
Overijssel	1.053.966	436	2.417
Flevoland	272.843	142	1.921
Gelderland	1.876.299	834	2.250
Utrecht	1.070.585	489	2.189
Noord-Holland	2.468.452	1.131	2.183
Zuid-Holland	3.332.860	1.430	2.331
Zeeland	367.354	158	2.325
Noord-Brabant	2.290.424	976	2.347
Limburg	1.133.669	492	2.304
Nederland	15.493.889	6.814	2.274

In figuur 3 zijn de regionale verschillen in beeld gebracht. Uit deze figuur kan afgeleid worden dat het noord-oostelijk deel van de Randstad, de provincie Flevoland, Noord-Groningen, Noord-Friesland, Zuid-west-Drenthe, Zuidelijk Limburg, het gebied rond Nijmegen en Goeree-Overflakkee de gebieden zijn met de hoogste huisartsendichtheid (op kaart de donkere gebieden).

Figuur 3: Huisartsendichtheid (aantal inwoners per zelfstandig gevestigde huisarts) op 1 januari 1996 per WGR-subregio

3. NOG NIET GEVESTIGDE HUISARTSEN

Huisartsen in opleiding

Op 1 januari 1996 volgen 726 artsen de opleiding huisartsgeneeskunde. Van deze artsen is 55% vrouw en 45% man. Hiervan volgen er 191 het tweejarig curriculum en 535 het driejarig curriculum. Van deze 726 artsen zitten er 336 in het eerste jaar en 390 in het tweede jaar.

Tabel 4: Aantal huisartsen in opleiding per Universitair Huisartsen Instituut en per jaargang op 1 januari 1996

	tweejarige opleiding		driejarige opleiding	
	2e jaar	1e jaar	2e jaar	1e jaar
U.v. Amsterdam	-	48	48	
VU Amsterdam	40	36	12	
RU Groningen	24	48	24	
RU Leiden	26	36	23	
RU Limburg	27	36	24	
KU Nijmegen	24	47	24	
EU Rotterdam	26	37	23	
RU Utrecht	24	48	21	
Totaal	191	336	199	336

Bron: Jaarverslag 1995 van de Huisarts en Verpleeghuisarts Registratie Commissie.

Assistent-huisartsen

Op 1 januari 1996 zijn er 356 assistent-huisartsen werkzaam. Onder assistent-huisartsen worden verstaan: afgestudeerde (huis)artsen die langer dan een half jaar in loondienst van een zelfstandig gevestigde huisarts werkzaam zijn. Het aantal assistent-huisartsen is in de afgelopen vijf jaar redelijk stabiel gebleven.

Verreweg het grootste deel (77,2%) van de assistent-huisartsen is vrouw. Dit aandeel bedroeg vijf jaar geleden nog 61%.

Als wordt gekeken naar de aard van het assistentschap dan kan worden geconstateerd dat bij vrouwen relatief vaker sprake is van een min of meer permanent assistentschap dan bij mannen (66% versus 47%). Een permanent assistentschap kan worden gezien als een alternatief voor een zelfstandige vestiging. Overigens zijn de verschillen tussen mannen en vrouwen ten aanzien van het permanente assistentschap in de loop der jaren nauwelijks kleiner geworden.

Verder blijkt dat het assistentschap door mannen vaker een hele dagtaak in beslag neemt dan bij de vrouwen het geval is. Van de mannen werkt 27% full-time als assistent-huisarts. Bij de vrouwen ligt dit percentage slechts op 2%.

Praktijkzoekende huisartsen

Op 1 januari 1996 telt Nederland 709 praktijkzoekende huisartsen. Dit aantal is met bijna 15% gestegen ten opzichte van de vorige peiling in 1995 (616, tabel 5). Circa 49% (349) van de praktijkzoekende huisartsen is vrouw. Dit komt vrijwel overeen met het percentage vrouwelijke huisartsen dat de laatste jaren de huisartsenopleiding heeft voltooid.

Tabel 5: Aantal praktijkzoekende huisartsen vanaf 1980 (1 januari)

Peildatum	praktijkzoekende huisartsen*
1980	676
1985	803
1990	683
1991	503
1992	534
1993	449
1994	578
1995	616
1996	709

* Inclusief in het buitenland opgeleide huisartsen.

Indien de praktijkzoekende huisartsen worden uitgesplitst naar jaar van voltooiing van de huisartsenopleiding, dan blijkt dat, van degenen die in 1995 zijn afgestudeerd, ruim 76% op 1 januari 1996 praktijkzoekend is (zie tabel 6). Daarnaast heeft 9% van deze groep reeds een zelfstandige vestiging gerealiseerd. Over het algemeen kan gesteld worden dat binnen drie jaar na het voltooiën van de huisartsenopleiding bijna tweederde een eigen praktijk heeft.

Tabel 6: Overzicht van de activiteiten van alle afgestudeerde huisartsen vanaf 1974 op 1 januari 1996*

Jaar voitooiing opleiding	Gevestigd		Praktijkzoekend		Afgezien		Overig		Totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
1974	21	65,6	-	-	11	34,4	-	-	32	100,0
1975	111	64,9	-	-	59	34,5	-	-	171	100,0
1976	230	67,4	1	0,3	108	31,7	2	0,6	341	100,0
1977	311	69,0	1	0,2	133	29,5	6	1,3	451	100,0
1978	326	67,6	1	0,2	145	30,1	10	2,2	482	100,0
1979	300	65,8	-	-	147	32,2	9	2,0	456	100,0
1980	281	64,4	2	0,5	145	33,3	8	1,8	436	100,0
1981	280	67,1	-	-	127	30,5	10	2,4	417	100,0
1982	287	64,9	2	0,5	145	32,8	8	1,8	442	100,0
1983	321	68,2	3	0,6	131	27,8	16	3,4	471	100,0
1984	316	63,8	7	1,4	162	32,7	10	2,0	495	100,0
1985	299	61,9	6	1,2	169	35,0	9	1,9	483	100,0
1986	291	67,1	8	1,8	122	28,1	13	3,0	434	100,0
1987	309	65,5	15	3,2	125	26,5	23	4,9	472	100,0
1988	259	68,5	17	4,5	76	20,1	26	6,9	378	100,0
1989	118	65,9	11	6,1	39	21,8	11	6,1	179	100,0
1990	139	74,3	16	8,6	19	10,2	13	6,9	187	100,0
1991	207	68,8	44	14,6	29	9,6	21	7,0	301	100,0
1992	179	65,5	47	17,2	19	7,0	28	10,3	273	100,0
1993	156	56,1	81	29,1	12	4,3	29	10,4	278	100,0
1994	91	30,3	161	53,7	10	3,3	38	12,7	300	100,0
1995	27	9,2	225	76,3	10	3,4	33	11,2	295	100,0

* Exclusief pas afgestudeerde huisartsen die in het buitenland zijn afgestudeerd.

Wensen praktijkzoekende huisartsen

In de enquête is aan de praktijkzoekende huisartsen gevraagd naar de voorkeuren omtrent de toekomstige praktijk.

Verreweg het grootste deel van de praktijkzoekende huisartsen heeft een voorkeur voor het werken in een duopraktijk (52%) of een groepspraktijk (31%) en circa 9% zou het liefst in een solopraktijk willen werken (8% heeft geen voorkeur).

Als deze voorkeuren worden uitgesplitst naar mannen en vrouwen, dan blijkt dat mannen vaker te kennen geven als solowerkende huisarts aan de slag te willen dan vrouwen (16% versus 2%).

Van alle praktijkzoekende huisartsen wenst 69% een part-time baan. Uitgesplitst naar geslacht zijn duidelijke verschillen waarneembaar tussen mannen en vrouwen, waarvan respectievelijk 51% en 90% een part-time baan preferereert.

Gevraagd naar het gewenste dienstverband, geeft het merendeel (63%) de voorkeur aan een vrij beroep; 14% zou in dienstverband willen werken en 23% heeft geen voorkeur. Het zijn vooral de vrouwen (21%) die zich uitspreken voor het werken in dienstverband; van de mannen kiest 7% hiervoor.

De praktijkzoekende huisartsen is tevens gevraagd naar de gewenste praktijkomvang. Uit tabel 7 blijkt dat 28% zich uitspreekt voor een praktijk met minder dan 2000 patiënten. Ook hier blijken de verschillen tussen mannen en vrouwen groot. De gemiddelde

gewenste praktijkomvang van mannen bedraagt 2.238 en van vrouwen 1.849.

Tabel 7: Gewenste praktijkomvang van praktijkzoekende huisartsen per 1 januari 1996

Gewenste praktijkomvang	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
< 1.750	39	10,8	117	33,9	156	22,1
1.750-1.999	19	5,2	22	6,4	41	5,8
2.000-2.249	85	23,5	95	27,5	180	25,5
2.250-2.499	66	18,2	39	11,3	105	14,9
2.500 of meer	126	34,8	26	7,5	152	21,5
geen voorkeur	27	7,5	46	13,3	73	10,3
Totaal	362	100,0	345	100,0	707*	100,0
Gemiddeld	2.238		1.849		2.055	

* Van twee praktijkzoekenden ontbreken de gegevens.

In de afgelopen tien jaar is de gemiddelde gewenste praktijkomvang redelijk stabiel gebleven op circa 2.000 inwoners per huisarts (tabel 8).

Tabel 8: De gewenste gemiddelde praktijkomvang van praktijkzoekende huisartsen vanaf 1986, per 1 januari

Peildatum	gemiddelde gewenste praktijkomvang
1986	1.970
1987	1.985
1988	2.000
1989	2.045
1990*	
1991	2.072
1992	1.976
1993	2.119
1994	2.035
1995	2.027
1996	2.055

* Gegevens ontbreken.

Huisartsen die hun vestigingsplannen hebben opgegeven

De peiling van 1 januari 1996 laat zien dat 37 huisartsen die in Nederland een opleiding hebben gevolgd in de loop van 1995 hun plannen om huisarts te worden hebben opgegeven. Daarmee komt het totaal aantal huisartsen - opgeleid vanaf 1974 - dat de vestigingsplannen heeft opgegeven op 1.949, dat wil zeggen 25% van alle huisartsen (7.774) die vanaf 1974 de huisartsenopleiding hebben gevolgd. Tevens hebben in 1995 acht huisartsen die in het buitenland de huisartsenopleiding hebben gevolgd, de vestigingsplannen opgegeven.

Van de totale groep van 45 huisartsen die in 1995 met het zoeken is gestopt, blijkt dat meer dan de

helft (55%) wel vestigingsplannen heeft gehad, maar deze niet heeft kunnen realiseren (tabel 9).

Tabel 9: Mate waarin men van plan is geweest huisarts te worden naar geslacht, per 1 januari 1996

Mate van plan	mannen		vrouwen		totaal	
	abs	%	abs	%	abs	%
Opleiding gevolgd zonder expliciete doel om zich als huisarts te vestigen	-	-	3	10,7	3	6,6
Wilde wel huisarts worden maar tijdens opleiding van plan veranderd	2	11,8	2	7,1	4	8,9
Wilde wel huisarts worden maar geen serieuze vestigingsplannen gehad	5	29,4	8	28,6	13	28,9
Wel plannen gehad, niet gerealiseerd	10	58,8	15	53,6	25	55,6
Totaal	17	100,0	28	100,0	45	100,0

De reden waarom men met zoeken is gestopt heeft voor het grootste deel (55,3%) te maken met het feit dat men een aantrekkelijke functie elders heeft gevonden. Daarnaast gaf 21% te kennen dat men geen interesse meer had voor het vak en gaf 10,5% gezinsomstandigheden als reden voor afzien aan.

Van de 45 praktijkzoekende huisartsen die in 1995 het zoeken naar een praktijk hebben opgegeven is

een groot deel (20,5%) werkzaam in het buitenland (bijvoorbeeld als tropenarts) of volgt een specialistische opleiding (13,6%). Daarnaast is 22,7% van de huisartsen, die in 1995 hebben afgezien, momenteel werkzaam in een intramurale instelling en is het overige deel werkzaam als waarnemer, bedrijfsarts, verzekeringsarts e.d.

4. SAMENVATTING

- Op 1 januari 1996 zijn er 6.814 huisartsen zelfstandig gevestigd.
 - 83% van hen is man
 - 50% is jonger dan 45 jaar
 - 49% is werkzaam in een solopraktijk.
- De gemiddelde huisartsendichtheid is 2.274 inwoners per huisarts.
- Op 1 januari 1996 zijn er 356 assistent-huisartsen werkzaam. Van deze groep is ruim 77% vrouw.
- Per 1 januari 1996 zijn er in Nederland 709 praktijkzoekende huisartsen.
 - Van de 709 praktijkzoekende huisartsen wenst het grootste deel (83%) een duo- of groepspraktijk.
 - Vrouwelijke praktijkzoekende huisartsen ambiëren vaker dan hun mannelijke collega's een vestiging in dienstverband (respectievelijk 21% en 7%). Daarnaast ambiëren zij kleinere praktijken dan hun mannelijke collega's.

- 45 nog niet gevestigde huisartsen hebben in 1995 hun vestigingsplannen opgegeven. Meer dan de helft (56%) van hen had bij het voltooiën van hun opleiding wel serieuze vestigingsplannen.
- Van alle sinds 1974 afgestudeerde huisartsen (7.774) hebben er 1.949 (25%) hun plannen om zich te vestigen opgegeven.

5. BEGRIPPEN

Zelfstandig gevestigde huisarts - een huisarts die de algemene praktijk uitoefent voor ziekenfonds- en particuliere patiënten en die ziekenfonds-patiënten op eigen naam of naam van de maatschappij heeft.

Assistent-huisarts - een huisarts (niet in opleiding) die voor langere tijd (minimaal een half jaar) als assistent in de praktijk van een zelfstandig gevestigde huisarts werkt.

Solopraktijk - praktijkvoering door een zelfstandig gevestigde huisarts (al of niet in samenwerking met een assistent-huisarts).

Duopraktijk - praktijkvoering door twee zelfstandig gevestigde huisartsen in een gezamenlijk praktijkgebouw.

Groepspraktijk - praktijkvoering door tenminste drie zelfstandig gevestigde huisartsen onder één dak.

Gezondheidscentrum - samenwerkingsverband met gemeenschappelijke huisvesting van tenminste één huisarts, één wijkverpleegkundige en één maatschappelijk werker

Huisartsendichtheid - het gemiddeld aantal inwoners per zelfstandig gevestigde huisarts.